

MISRDA RADIO VA TELEVIDENIYA TARIXI

Norova Elmira Jonpo'latova

Toshkent davlat Sharqshunoslik Universiteti magistranti

Annotatsiya. Ushbu maqolada Misrda radio va televideniya tarixi haqida soʻz yuritilgan. Misr televideniesini ishlab chiqaruvchi kompaniyalar bozorda hukmronlik qila boshlagan chet el takliflariga mos kelish uchun o'zlarini moslasha boshladilar.

Kalit soʻzlar: Misr, sun'iy yo'ldosh, televidenie, tarix, sun'iy yo'ldosh, inqilob.

[Misr](#) asosan bepul sun'iy yo'ldosh orqali qabul qilinadi, yerdagi analog esa umumiy tomoshabinlarning 41 foizini tashkil qiladi. Misrliklar televizor ko'rishga ancha vaqt sarflaydilar, 40% odamlar kuniga 4 soatgacha televizor tomosha qilishadi.

Misr 1960-yilda birinchi eshittirishlarini boshlaganidan beri davlat kanallari yer usti eshittirishida monopoliyani qo'lga kiritishdi. [Axborot vazirligi](#) qat'iy tartibga solingan xususiy sun'iy yo'ldosh kanallari ham. [Misr radio va televidenie ittifoqi](#), hukumat subyekti, barcha 17 yer usti kanallariga egalik qiladi. 1-kanal va 2-kanal tarmoqning asosiy kanallari bo'lib, butun Misr bo'ylab uzatiladi. Davlat mulki [Nil TV](#) Misrning davlat nuqtai nazarini targ'ib qilish va turizmni rivojlantirishga qaratilgan asosiy chet tili kanalidir. Ilgari Buyuk Qohiraga uzatiladigan 6 ta mintaqaviy yer usti kanallari mavjud edi, ammo 2007-yilga kelib, ushbu hududiy kanallarning faqat Buyuk Qohira kanali (3-kanal) Buyuk Qohiraga efirga uzatilgan. Er usti kanallarining aksariyati aslida ERTUga tegishli sun'iy yo'ldosh kanallari bo'lgan, ammo 2007-yildan buyon Buyuk Qohiraga simulyatsiya qilingan.

Ma'lumotlarga ko'ra, shtatning 23 kanalida 2012-yilga kelib "kichik va kamayib borayotgan tomoshabinlar soni" mavjud.

Shuningdek, ko'plab xususiy sun'iy yo'ldosh stantsiyalari mavjud. 2002-yilga kelib, faqat ikkitasi bor edi, Al-Mehvar va [Dream](#), garchi hukumat ikkala kanalda ham moliyaviy ulushga ega bo'lsa. 2011-yilgi inqilobdan beri ko'proq kanallar ishga tushirildi, shu jumladan [Capital Broadcast Center](#), Al Nahar va TEN, ular muhim tomoshabinlarni jalb qilishga muvaffaq bo'lishdi. Rotana Misr bozoriga yo'naltirilgan dasturlarni tarqatadigan Rotana Masriya kanalini ishga tushirdi.

[Obuna televizion kanallari](#) kirish darajasi past, taxminlarga ko'ra 2011-yilda 9% ni tashkil etadi [OSN](#) va [Arab radiosi va televizion tarmog'i](#). OSN 2009-yilda birlashish yo'li bilan tashkil topgan [Orbit](#) va [Showtime Arabistoni](#). Ularning barchasi Misr kompaniyalariga tegishli emas, balki ularga tegishli [Fors ko'rfazi](#) kompaniyalar.

1990-yillarda ilgari Misr kompaniyasi deb nomlangan *CNE* (Misrning Kabel tarmog'i) bir nechta xorijiy pullik televizion kanallarni efirga uzatish ([CNN International](#), [MTV Evropa](#) Arab Ligasi tomoshabinlari uchun tayyorlangan bitta shou va boshqa ishlamay qolgan kanallar bilan), lekin maxsus qabul qilgich va karta kerak edi.

2008-yildan 2012-yilgacha ishga tushirilgan xususiy sun'iy yo'ldosh stantsiyalarining ko'pligi Misr televideniyesi ishlab chiqarish bozorini tubdan o'zgartirib yubordi va davlat kanallarining ustunligini bozordan chetlashtirdi. 50 dan ortiq teleseriallar davomida har yili efirga uzatilgan [Ramazon](#) - Asosiy televizion tomoshabinlar mavsumi. Misr telekanallarida asosan Turkiya va Hindistondan dublyaj qilingan teleshoularning kiritilishi bozorni raqobatbardosh qildi. Misr televideniyesini ishlab chiqaruvchi kompaniyalar bozorda hukmronlik qila boshlagan chet el takliflariga mos kelish uchun o'zlarini moslasha boshladilar. Kompaniyalar yoqadi [Misr san'at guruhi](#), Al Adl Group va boshqa ko'plab kompaniyalar ishlab chiqarish sifati jihatidan xorijiy seriallarning takliflariga mos kelish maqsadida yillik ishlab chiqarish byudjetlarini ikki baravar oshirishni boshladilar.

Misrdagi radio 44 ta qisqa to'lqinli chastotalar, 18 ta o'rta to'lqinli stantsiyalar va to'rttasidan foydalangan holda deyarli barcha hukumat tomonidan boshqariladi. FM stantsiyalari. Mamlakatni qamrab oladigan ettita mintaqaviy radiostansiyalar mavjud. Misr radiosi chet elda kuniga 60 soat 33 tilda va uch yuz soat davomida Misrda uzatadi. 2000-yilda Qohira Radiosi FM stantsiyasida yangi ixtisoslashgan (tematik) kanallarni taqdim etdi. Hozircha ular yangiliklar, musiqa va sportni o'z ichiga oladi. Radio o'zining yangiliklar dasturida, tok-shoularida va tahlillarida televiziondan ko'ra ko'proq erkinlikka ega.

2003-yildan boshlab, Nil radio prodyuserlari, xususiy kompaniyaga ikkita radiostansiyani boshqarish uchun litsenziya berildi; Nil FM va Nogoum FM. Nil FM radioeshittirishlari Ingliz tili va Nogoom FM radioeshittirishlari Misrlik. Ikkala stantsiya asosan asosan efirga uzatiladi Buyuk Qohira mintaqasi. 2009 yil boshida, Misr radiosi Misrning mashhur qo'shiqlari, yangiliklari va boshqa dasturlarini efirga uzatgan.

Misrda efirga uzatiladigan televidenie (ERTU) hukumat tomonidan nazorat qilinadi va tijorat daromadlariga katta bog'liqdir. ETV maxsus ishlab chiqarilgan dasturlari va seriallarini butun arab dunyosiga sotadi. ETV-da ikkita asosiy kanal, oltita mintaqaviy kanal va uchta sun'iy yo'ldosh kanallari mavjud. Ikki asosiy kanallardan I kanali asosan arab tilidan foydalanadi, II kanal esa chet elliklar va madaniyatli tomoshabinlarga bag'ishlangan bo'lib, yangiliklarni ingliz va fransuz tillari bilan bir qatorda arab tilida efirga uzatadi.

Misr yo'ldosh kanallari Yaqin Sharq, Evropa va AQShning Sharqiy qirg'og'iga efirga uzatildi. 1998 yil aprelda Misr NileSat 101 nomi bilan tanilgan o'z sun'iy yo'ldoshini uchirdi. Yettita ixtisoslashgan kanal yangiliklar, madaniyat, sport, ta'lim, ko'ngil ochish, sog'liqni saqlash va dramalarni qamrab oladi. Ikkinchi raqamli sun'iy yo'ldosh Nilesat 102 2000 yil avgust oyida uchirildi. Uning ko'plab kanallari boshqa stantsiyalarga ijaraga berildi.

Misr hukumatining siyosatidagi katta o'zgarishlarni ko'rsatib, 2001 yil noyabr oyida uchta yangi sun'iy yo'ldoshga asoslangan televizion stantsiyalar ishga tushirildi. Dream TV 1 va 2 telekanali madaniy dasturlarni tayyorlaydi, arab va xalqaro aktyorlar ishtirokidagi zamonaviy videokliplar va filmlarni hamda seriyali

operalarni namoyish etadi; boshqa xususiy stantsiya biznes va umumiy yangiliklarga qaratilgan. Ikkala xususiy kanal NileSat-da uzatadi.

Misr dasturlaridan tashqari Londondan (MBC), Arab radiosi va televideniyesidan (Al-Jazira) va Fors ko'rfazidagi boshqa stantsiyalardan, shuningdek CNN va BBC kabi G'arb tarmoqlaridan efirga uzatiladigan Saudiya telekanali - Middle East Broadcast Company, sun'iy yo'ldosh qabul qiluvchilariga ega bo'lgan misrliklarga ko'proq xalqaro dasturlardan foydalanish imkoniyatini taqdim etish.

O'z xizmatlarini kichikroq Internet-provayderlarga sotadigan 8 ta yirik xizmat ko'rsatuvchi kompaniya mavjud. ADSL texnologiyalari orqali mavjud bo'lgan eng yuqori tezlik 2008 yil fevral oyida yuklab olishda 8 Mb ga, so'ngra o'sha yili 24 Mb ga ko'tarildi, Misr ISP bozori hech bo'lmaganda Qohira va Iskandariyada raqobatbardosh emas, faqat o'rtacha 3 ta Internet-provayderlar o'rtacha tezlikdan past (Up 16Mbit / s gacha).

MobiNilning etakchi uyali aloqa operatori aktsiyadorlaridan biri bo'lgan Orascom, shuningdek, Internet xizmatlarini ko'rsatish bozoridagi eng yirik o'yinchi hisoblanadi va Misrning eng yirik Internet-provayderlaridan biri LINKdotNET-ning 75 foiziga egalik qiladi. Uyali aloqa operatori bilan aloqaning ahamiyati shundaki, WAP xizmatlari may oyida sinov muddatiga kiritilgan bo'lib, Misr Afrikadagi birinchi bo'lib WAP-ni joriy qildi.

Yaqinda NileOnline va Egynet Etisalat-ga sotilib, keng polosali bozorga Etisalat-dan foydalanish imkoniyatini oshirdi. ushbu sotib olish bilan yuqorida aytib o'tilgan barcha I darajali Internet-provayderlar mamlakatda faoliyat ko'rsatadigan yirik telekommunikatsiya kompaniyalariga tegishli.

Raya - Vodafone Egypt, Nileonline va Egynet - Etisalat, TEdata - bu Misrning eng qadimgi telekom kompaniyasiga va link.net Orascom telekomiga tegishli.

2011-yil 27-yanvarda Misr hukumati tomonidan Misrga deyarli barcha Internet aloqalari yopildi.

Adabiyotlar ro'yxati

1. Abduazizova N.A. Turkiston matbuoti tarixi (1870—1917). — T.: «Akademiya», 2000.
2. Avesto. Tarixiy-adabiy yodgorlik. Loyiha muallifi va ijodiy guruh rahbari N. Jo'rayev. T.: «Sharq», 2001.
3. Алтынсарин И. Избранные произведения. Алма-Ата: АН Казахстана, 1957.
4. Ауезов М.О. Собрание сочинение. 1-ж. Алма-Ата: «Жазушы».
5. Бабеф Г. Соченения. М.: 1982.
6. Байхаки Абул Фазл. История Масъуда. — М.: «Наука», 1969.
7. Беглов С.И. Четвертая власть: британская модель. История печати Великобритании от «новостных писем» до электронных газет. - М.: МГУ, 2002.

8. Богданов Н.Г., Вяземским Б.А. Справочник огкталиста. — Л.: «Лениздат», 1971.
9. Буонаротти Ф. Заговор во имя равенства — М.: 1963.
10. Ворошилов В.В. Журналистика. Учебник.: изд-во Михайлова В. А., 1999.